

1. Zakelijke gegevens

Titel	Het Gouden Ei
Uitgever	Prometheus
Druk	1 ^e Druk, 1984
Aantal Bladzijden	97
Genre	Thriller Roman, Psychologische roman,
Auteur	Tim Krabbé
Ondertitel	Het boek heeft geen ondertitel
Motto	Het boek heeft geen motto

2. Relevante gegevens schrijver:

Hans Maarten Timotheus Krabbé is een Nederlandse schrijver en schaker. Hij is in het midden van de 2de Wereldoorlog geboren. Ondanks het feit dat Krabbé een oorlogskind en half Joods is speelde de oorlog naar eigen zeggen geen beduidende rol in zijn verdere leven. In 1960 voltooide Krabbé de HBS-B aan het Spinoza Lyceum te Amsterdam. Vanaf 1967 tot 1972 behoorde Krabbé tot de beste twintig schakers van Nederlands. Hij won onder andere de 30e editie van het Daniël Noteboom-toernooi in Leiden, in 1970. In de jaren 70 reed hij ook als amateur-wielrenner in zowel Nederland als Frankrijk.

'Iedereen heeft een leeftijd die hij zijn hele leven is. Toen we het daar in gezelschap eens over hadden, riep iemand tegen mij: "Jij bent dertien." Ik vond dat een ongelooflijk compliment. In m'n hart ben ik ook hoogstens dertien; dat moet wel duidelijk maken wat ik van m'n eigen karakter vindt.'

Tim Krabbé in *HP/De Tijd*, 15-2-1991

Krabbé laat zich vooral in zijn literaire werk inspireren door *Willem Frederik Hermans* (1921-1995). Het grootste succes van Krabbé is *Het Gouden Ei*. Het boek werd in 1988 verfilmd door *George Sluizer* (1932-2014) met de titel *Spoorloos*. In 1993 werd een Engelstalige remake gemaakt onder de naam *The Vanishing*.

3. Samenvatting

Rex en Saskia stoppen bij een tankstation onderweg naar Frankrijk, om even te tanken en iets te eten. Saskia komt niet meer terug van het tankstation. Rex wordt bezorgd en maakt zich zorgen, daarom begint hij haar te zoeken en vraagt of mensen haar hebben gezien. Het blijkt dat men haar het tankstation heeft uit zien lopen. Rex ziet iets eigenaardigs, de fietsen op het dak van de auto zijn weg.

Hier springt het verhaal 8 jaar verder. Rex heeft een nieuwe vriendin: Lieneke. Samen gaan ze op vakantie. Ze praten veel over van alles, opeens gaat het gesprek over Saskia. Ze is nog steeds vermist. Niemand weet hoe het met haar is, of waar ze is. Een Frans sprekende man, die beweert Raymond Lemorne te zijn, meldt zich bij Rex zijn vakantie huis. Hij vertelt dat hij meer weet over Saskia haar verdwijning. Als Rex meer wil weten over de verdwijning moet hij met Raymond meegaan. Rex besluit om mee te gaan, want hij wil graag weten wat er is gebeurd. Hij krijgt te

horen dat Saskia dood is. Het blijkt dat ze in een auto is weggegaan bij het tankstation. Meer komt Rex niet te weten want hij krijgt een slaapmiddel toegediend. Hij wordt wakker op een matras onder de grond. Hij beseft dat Saskia, en hij nu ook, levend begraven is.

Uiteindelijk blijkt Raymond Lamorne een ontvoerder en moordenaar te zijn. Hij probeerde al vaker vrouwen te kidnappen, op allerlei manieren. Saskia deed hem aan zijn dochter denken. Ze hadden wat gepraat over geld wisselen, tot Saskia zijn sleutelhanger zag. Ze vond hem zo mooi, dat ze er zelf ook graag eentje wilde. Raymond beweerde dat hij in sleutelhangers handelde en vroeg of Saskia mee naar zijn auto ging om zo'n sleutelhanger te kopen. Bij Raymond zijn auto heeft hij Saskia knock-out geslagen en ontvoerd.

4. Verhaaltechniek

a. Ruimte & Tijd

Het verhaal speelt zich op meerdere locaties af. De eerste locatie is een Total benzinstation, in Frankrijk. In de buurt van het tankstation is een veldje waar Rex en Saskia uitrusten. Verder wordt er weinig over deze locatie omschreven. Een andere plaats die wordt beschreven is een meertje in Italië: Marina di Camerota. Rex en Lieneke gaan naar deze plaats toe, op vakantie.

Verder wordt het huis van Rex in Amsterdam, Nederland, omschreven als een flatgebouw. Het huis van Raymond Lamorne wordt ook benoemd. Dit is een dergelijk 26 kilometer van Autun, Frankrijk. Hij woont in een huis net buiten het dorpje Effours. Het verhaal speelt zich af van 1975 (De vermissing van Saskia) tot en met 1983, dat kan je letterlijk afleiden uit het boek.

b. Personages

Rex Hofman: De leeftijd van dit personage wordt niet exact gegeven maar in het boek staat dat Rex 8 jaar ouder is dan Saskia. Hij werkt bij een jeugdtijdschrift. Rex had eerst een relatie met Saskia, daarna met Lieneke. Over dit personage wordt uitvoerig geschreven, Rex is dus een rond karakter.

Saskia Ehvest: Saskia is 8 jaar jonger dan Rex. Zij had eerst een relatie met Rex. Ze wordt niet uitvoerig beschreven, ze is dan ook een vlak karakter.

Lieneke: Lieneke heeft ook een relatie met Rex gehad. Ook zij wordt niet uitvoerig beschreven, ze is ook een vlak karakter.

Raymond Lemorne: Raymond is een typerend personage. Hij heeft vreemde gedachten. Hij heeft een vrouw en twee dochters. Hij is een 41-jarige Fransman en werkt als scheikundeleraar op een middelbare school. Raymond wordt weer wel uitvoerig beschreven, dus hij is een rond karakter.

c. Vertelwijze

Het verhaal wordt verteld in een personaal perspectief, namelijk het hij/zij perspectief. Het vertelperspectief wisselt van Rex naar Raymond. De lezer weet meer dan de personages in het verhaal. Hij weet veel meer dan Rex weet. Maar ook meer dan Raymond weet. Het verhaal wordt niet chronologisch verteld, dat kun je goed zien bij het eerste en derde hoofdstuk. Ik denk dat het een goed idee was om niet alles chronologisch te vertellen. Dat helpt het om het spannender te maken. Er zijn ook versnellingen in het verhaal gebracht, daarmee kan in een volgend hoofdstuk 8 jaar voorbij zijn. Het verhaal zelf heeft geen proloog, wel een epiloog. De epiloog dient als afsluiting van het verhaal. De hoofdstukken zijn niet vermeld met titel, alleen met nummering. Het verhaal verspringt steeds.

Motieven

8 / acht

Een leidmotief is acht, dit is namelijk het geluksgetal van Saskia. Daarnaast wordt zij de achtste maand om acht uur ontvoerd. Wanneer men het getal acht op zijn kant draait ziet men een lemniscaat (∞). Dit is het symbool voor oneindigheid. Hiermee wordt verwezen naar de liefde van Rex voor Saskia.

Onwetendheid

Rex weet niet wat er met Saskia gebeurd is. Wanneer hij met Raymond mee gaat spreekt hij af om hetzelfde lot onder te gaan als Saskia. Dit doet hij zonder te weten wat er gaat gebeuren. Dit is een verhaalmotief

Het Gouden Ei

Saskia droomt over een gouden ei waar in zij door het heelal zwerft. Er zijn twee gouden eieren, als die tegen elkaar botsen zijn beide uit hun ei bevrijd. Hierdoor weet Saskia dat het heelal enorm groot is en de kans op bevrijding buitengewoon klein is. De eieren zijn een soort metafoor voor wat in werkelijkheid gebeurt. De nauwe eieren symboliseert het graf waarin Saskia levend wordt begraven en Rex een aantal jaar later ook. De grootte van het heelal moet de tijd voorstellen die het duurt voordat Rex hetzelfde lot als Saskia treft. De botsing staat voor de gelijke manier van overlijden. Het gouden ei is een verhaalmotief.

Thema

Het verhaal slaat op de titel, het Gouden Ei. Het Gouden Ei is een nachtmerrie, de dromer zit dan opgesloten in het ei. Hij/zij kan niets zien en kunnen kan er ook niet uitkomen, alleen als een ander ei op het ei waarin de dromer opgesloten zit, botst. Rex en Saskia hebben allebei deze nachtmerrie gedroomd. In het boek komen meerdere thema's voor. Een van de thema's is *macht* en *machteloosheid*. Raymond droomt over ultieme macht. En bereikt dat ook bij Saskia en bij Rex. Hij heeft macht over hun leven en hun dood. Zij dromen in hun nachtmerrie over machteloosheid en zijn ook allebei volstrekt machteloos. Een ander thema is *de dood van een geliefde*. Rex weet pas na acht jaar wat met Saskia is gebeurd. Wanneer hij met zijn nieuwe liefde op vakantie gaat meldt de dader zich bij hem. Hieruit blijkt hoeveel Rex van Saskia houdt. Hij komt er alleen achter wat er met Saskia is gebeurd als hij hetzelfde ondergaat en dat doet hij uiteindelijk. De *onwetendheid* is dan ook een belangrijk thema in het boek. Rex weet acht jaar lang niet wat er is gebeurd. En hij gaat ook zonder te weten hetzelfde lot tegemoet.

Titelverklaring & Verklaring Motto

De titel is *Het Gouden Ei*, het boek heet zo omdat Saskia toen ze klein was droomde dat ze gevangen zat in een gouden ei, en vloog door het universum. Alles was zwart, er was niet eens één ster.

Het boek heeft verder geen ondertitel en motto.

Schrijfstijl

De auteur schrijft normale zinnen, en gebruikt geen moeilijke woorden. Er worden niet veel beschrijvende bijvoeglijke naamwoorden gebruikt. Het boek is daarom ook gemakkelijk te lezen.

5. Plaats in de literatuurgeschiedenis

Het proza uit het begin van de jaren tachtig heeft een aantal kenmerken.

1). Het proza staat in het teken van individualisme en innerlijke reflectie. Dit individualisme uit zich in het zoeken naar een eigen identiteit en de nadruk op zelfontplooiing. Dit is een eigenschap van het ik-tijdperk. Rex probeert verder te leven zonder Saskia, maar dat lukt niet. Hij zoekt een manier om te verwerken dat zij weg is.

2). *Het Gouden Ei* is een psychologische en realistische roman. In een dergelijk roman ligt de nadruk op psychologische beschrijving en innerlijke ontwikkeling van de personages. Het realistische komt naar voren in de herkenbare beschrijving van de werkelijkheid. Door de beschrijving van gevoelens en gedachten kun je als lezer goed inleven in de personages.

“Wat hou ik toch van haar,’ dacht hij terwijl ze met haar rieten mand door de deuren in de servicewinkel verdween. Er kwam een glimlach op zijn gezicht die hij vlug in de achteruitkijkspiegel bekeek, alsof het een cadeautje van haar was. Hij kon het naar vier jaar nog altijd niet geloven dat hij haar echt had.”

“Rex was zeer bedroefd toen hij doorhad dat Saskia ontvoerd was. Vol van wanhoop vroeg hij zich af of hij haar nog eens ging zien.”

Uit deze twee citaten zijn de emoties van Rex goed te zien. De belangrijkste emotie is natuurlijk de (eeuwige) liefde die zij voor elkaar hebben.

3). In het verhaal komt verbeelding ook naar voren. Dit is te zien aan bijvoorbeeld de droom die Rex en Saskia hadden over het gouden ei.

4). Schrijvers en hun personages uit de jaren zeventig en tachtig waren vooral bezig met hun persoonlijke ontwikkeling of problemen en minder met de maatschappelijke onderwerpen. Zo ook in het boek *Het Gouden Ei*; Rex voelt diep van binnen nog steeds liefde voor Saskia. Na de verdwijning van Saskia moet Rex verwerken dat zij weg is. Dit doet hij door ervoor te kiezen om hetzelfde lot te ondergaan als haar.

Beoordeling

Het boek was erg spannend. Vanaf het begin vroeg ik mij af wat er met Saskia is gebeurd. Doordat het verhaal realistisch is geschreven is het erg aantrekkelijk. Het verhaal eindigt nogal apart: want Rex besluit hetzelfde te ondergaan als Saskia. Dit lijkt mij minder realistisch, maar het is wel een mooi gebaar. Het symboliseert namelijk de eeuwige liefde tussen Rex en Saskia.

De ontvoerder en moordenaar, Raymond, lijkt mij een psychopaat. Want het is onbegrijpelijk waarom je iemand levend zou begraven.

Ik vind het boek dan ook geweldig bedacht. De lezer wil blijven doorlezen. Door de eenvoudige schrijfstijl is het boek goed te volgen en de thema's zijn ook aangrijpend. Ik zal het dan ook aanraden om dit boek te lezen voor je literatuurlijst.